E (100 Marks) Batch – 2020-21/2021-22

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे/ जून – २०२३ द्वितीय वर्ष

सत्र - ४

विषय:- नागरी समाजशास्त्र (SC-402)

वेळ: स. १०.०० ते दु. १.०० दिनांक: ०७/०६/२०२३ गुण: १०० सर्व प्रश्न सोडवा. सूचना : दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन) प्रश्न १ (80) नागरी समाजशास्त्र म्हणजे काय ? नागरी समाजशास्त्राचा उदय, व्याप्ती व विकास स्पष्ट करा. २. स्थलांतरास कारणीभूत वेधक व प्रेषक घटक स्पष्ट करा. ३. विसाव्या शतकातील जलद नागरीकरणास कारणीभूत घटक कोणते ? ४. नगर नियोजनाची आवश्यकता सांगून नगरनियोजनाची मूलतत्त्वे स्पष्ट करा. प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (30) **१.** प्राचीन भारतात नगरांचे कोणते प्रकार होते ? २. स्थलांतराचे प्रकार लिहा. ३. आधुनिक कुटुंबाची वैशिष्ट्ये लिहा. ४. भिक्षावृत्तीची कारणे लिहा. ५. भावी काळातील नगरांचे स्वरुप स्पष्ट करा. प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (90) १. औद्योगिकीकरणपूर्व नगरांची वैशिष्ट्ये २. बेकारी ३. नगरात गलिच्छ वस्त्या तयार होण्याची कारणे ४. नागरी शिक्षणाचे स्वरुप

Translation in English

Sub: Urban Sociology (SC-402)

Instructions: Attempt all questions. Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)1. Define urban sociology. Elucidate origin, scope and development of urban sociology. 2. Explain the meaning of migration and state the pull and push factors of migration. 3. Discuss factors responsible for rapid urbanization in 20th century. **4.** Elaborate the need for Town Planning and state it's main principles. Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)1. What were the types of cities in ancient India? **2.** Write types of migration. 3. State characteristics of modern family. **4.** What are the causes of beggary? 5. Describe the nature of future cities. Q.3. Write short notes (Any Two) (30)1. Characteristics of pre-industrial cities 2. Unemployment 3. Causes of slums in cities 4. Nature of urban education